

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izven tih nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Prvi mednarodni kongres za
krščansko vzgojo.

Ob priliki evharističnega kongresa zboruje na Dunaju tudi prvi mednarodni kongres za krščansko vzgojo. V imenu »Slomškove zveze« je pozdravil kongres pri svečani otvoritvi g. nadučitelj Štrukelj.

Jako pomenljiv je pozdravni telegram prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda, ki se glasi:

»Ko pozdravljam Vašo Presvetlost (častnega predsednika kongresa kneza Zdenka Lobkowitza) in člane kongresa kar najtopleje, želim iz vsega srca, da se visoki in plemeniti cilj tega kongresa, **vzgojiti katoliško patriotično učiteljstvo**, popolnoma doseže.«

Kar se tiče referatov, ki pomenjajo temeljito delo in se vsi gibljejo na visokem nivoju, poročamo temeljnje misli.

Vseučilišni profesor dr. O. Willmann, strokovnjak svetovnega imena, je 9. t. m. otvoril razprave kongresa s predavanjem o Nalogi učiteljstva v službi krščanske resnice. Sloveči aristotelik je izvajal, kako je učiteljski stan dobil veljavo, ugled in enotno organizacijo šele po krščanstvu, dočim je bil paganski učitelj suženj. Pokazal je, kako je šele katoliška cerkev smotreno organizirala šolstvo. Temelji in tramovi vzgoje so tudi danes še krščanski. Na ateistični podlagi vzraste na vzgojnem polju le anarhija, za kar je jasni dokaz Francoska. Le v službi krščanske resnice ima učiteljstvo svoje naloge vreden smoter. Značilno je, da pohaja beseda »učiteljski stan« iz srednjega veka. Poleg duhovnika je učitelj nosilec božanskih idealov v človeški družbi. To pa more biti le, ako ostane na krščanskem temelju, v zvezi s cerkvijo, v kateri polje božansko življenje, v harmoniji z duhovništvom.

Institutnega predstojnika A. Weigl iz Monakovega je govorila o Posebnosti ženske vzgoje po naravi, zgodovini in razodetju. Jako dobro je povdarjala, da se gre pri presoji razločka med vzgojo moškega in ženske za posebnosti pri sicer druga drugi enakih vrednotah. Referentinja je za

ločitev spolov pri vzgoji, koedukacija se ji zdi primerna do desetega leta. Če abstrahiramo od posebnih strok, katerih se mora ženska z ozirom na vedno množično se naraščanje ženskega dela v modernem pridobitnem življenju učiti, je treba vzgojo ženske osredotočiti na pouk o vzgoji rodbine in gospodinjstva. Kar se tiče metode, se zde referentinji nekake familiarne, v vsakem slučaju drugače organizirane vzgojevalnice boljše kakor instituti, ki so po enem kopitu.

Habrich iz Xantena, dobro znan po svoji »Pedagoški psihologiji«, je referiral o Eksperimentu in spekulaciji v pedagoški psihologiji. Glede vprašanja, ima li v pedagoški vedi eksperimentalno ali zgolj spekulativno dušeslovje večjo vrednost, je predavatelj popolnoma prav in čisto v soglasju s sodobnim stanjem tega vprašanja povdarjal, da eksperiment ne more ustvariti nove psihologije, da se dotika le nižjih strani duševnega delovanja (Istodobno trdi pri nas nek profesor Seidl na podlagi slabo doumljenih Flechsigovih in Verwornovih sicer še sila problematičnih preiskav, da se misel kot taka rodi v možganski snovi, česar danes ne trdi noben psiholog na celi zemeljski obli. — Opomb. uredn.) in da rabi vseskozi spekulativne razlage. Zgolj na eksperimentalni psihologiji sloneča pedagogika je nezmišeln in sploh nemogoča.

Nato nastopi sloveči moralni filozof Viktor Kathrein S. J. in govori o Državljanški vzgoji. Državljanška ali recimo kar naravnost politična vzgoja je danes bolj kot kdaj prej nujno potrebna. Vendar ne more ta vzgoja temeljiti zgolj na idealih Kerschenshteinjeve reformne šole. Državljanška vzgoja mora sloneti na religioznosti, če ne ni spoštovanja pred avtoriteto in ni prave zavesti dolžnosti in zvestobe, kar je predpogoj dobrega državljanstva. Kerschenshteinovo »Arbeitschule« referent odklanja. Ročna delavnost ne more biti središče pouka. Otroci si ne morejo pojmov sami tvoriti, saj ne vsi in ne vse. Kerschenshteinova šola bi povzročila sama subjektivna mnenja in veliko domišljavost. Vednost seveda ni vse, a tudi ne sme pred moralno vzgojo stopiti popolnoma v ozadje. Za samoupravo otroci niso godni; tudi v Ameriki se ne goji v šolskem obratu, temveč le pri igrah in izletih. Samo skupno svaljkanje gli-

ne in rezljanje podob ne vzgaja velikih značajev, stebrov dobrega državljanstva. Reformujmo obstoječo šolo!

Dr. Gießwein iz Ogrske je predaval o Vzgoji značaja na etično-religiozni podlagi. Izborna je zavrčal najnovejšo zmoto, katero je izrekel učitelj Durenne na shodu francoskih nesindikalističnih učiteljev, da namreč »nimajo ne učitelji ne stariši pravice vplivati na osebnost otrokovo in da šola sploh ne sme imeti namena npravnstveno delovati, ker da ne vemo, kakšen je pravzaprav ideal npravnega človeka!« To je naravnost kričeč dokument, kam pride sicer dobro misleče učiteljstvo, ako se odtrga od krščanske tradicije! Saj ima Durenne s svojega stališa čisto prav! Seveda je temeljnja zmeta v premisi. Namen šole je vzgoja značaja, ideal značaja pa je krščanski človek. Če bi se vzgajali zgolj značaji, kakor Payot zahteva, brez ozira na metafizični ideal, lahko vzgojimo tudi brutalne nadljudi, kvarne človeški družbi. Predavatelj povdarja poleg potrebe, da religioznost ves pouk preveva, tudi potrebo, da se na pripravnicah in univerzah temeljito poučuje moralna in socialna pedagogika.

10. septembra je govoril prvi dunajski vseučiliški profesor dr. Seydl o »Vzporednosti med filozofskimi in pedagoškimi teorijami. Predavatelj je krasno pokazal v Sokratu višek harmoničnega spoja filozofske spekulacije in didaktične prakse. Prešel je nato na Platona in Aristotela ter končal s Plutarchom, ki je pedagoške nazore helenistične dobe zbral v posebnem delu. Nato je pokazal v Kristusu vzor pedagoga in povdarjal potrebo, da se naslanja vzgojna veda na »večno filozofijo«.

Dr. Hornich, ravnatelj učiteljske akademije na Dunaju, je predaval o Predpogojih znanstvene pedagogiki. Pedagogiki odrekajo danes mnogi značaj vede. Predavatelj zavrača to mnenje. Pedagogika je znanost. Ona je cognito certa ex principiis certis — gotovo spoznanje iz gotovih principov. Najdovršenejša je pedagogiko obdelal Otto Willmann na podlagi aristotelisko-tomistične filozofije. V pedagogiki se čudovito spaja izkustvo s spekulacijo in prakso. Referent je ko nečeno omenjal, kako se znanstvena pedagogika med krščanskim učiteljstvom marljivo goji. V svetovni zvezi katoli-

škega učiteljstva je združenih že 70.000 učiteljev.

Omenjamo še, da je kongres pozdravil Sveti Oče brzojavno, naučni minister Hussarek pa z lepim nagovorom. Razprave so se vršile v duhu pravaka novoholastične filozofije, kardinala Merciera.

23. mednarodni evharistični kongres.

Dunaj, 10. septembra.

Slavnosti ob 23. mednarodnem kongresu so se pričele danes, ko se je pripeljal na cesarski Dunaj papežev delegat kardinal van Rossum. Na sikanje in hujskanje liberalnega in socialno-demokratskega časnarskega judka je odgovoril Dunaj s tem, da je mesto naravnost sijajno okrašeno z zastavami.

Ob 3. uri 15 minut se je pripeljal z dvornim vlakom papežev delegat na prvo postajo v dunajski škofiji. Rekawinkel, kjer so ga pozdravili dostojanstveniki, na čelu jim škof Pflüger. Kardinala legata je na kolodvoru zbrana množica burno pozdravljala. Po sprejemu v Rekawinklu se je peljal dvorni vlak na Dunaj. Zapadni kolodvor je bil slavnostno okrašen. Ko se je ustavil vlak, so pričeli zvoniti po vseh dunajskih katoliških cerkvah in kapelah. Na tisoče in tisoče Dunajčanov se je zbralo pred zahodnim kolodvorom. Na kolodvoru je čakal med drugimi kardinala delegata zastopnik dvora grof Czernin in nižjeavstrijski cesarski namestnik baron Bienerth.

Grof Czernin je pozdravil delegata v prisrčnih besedah v imenu cesarske rodbine, kardinal van Rossum se je zahvalil za cesarjevo dobroto in izrazil svoje veliko spoštovanje do cesarja.

S kolodvora se je peljal kardinal v dvorni kočiji s spremstvom, ki se je tudi vozilo v dvornih kočijah pred opero, kjer je bil napravljen sprejemni šotor. Med vožnjo so Dunajčani legata burno aklamirali.

Sprejem papeževega delegata pred opero.

V slavnostnem šotoru pred opero so čakali papeževega delegata kardinal nadškof dr. Nagl, nuncij Scapinelli, župan dr. Neumayer; pred šotorom so pa bili zbrani dunajski podžupan, občinski svetniki, veliko poslancev, ple-

LISTEK.

Moja deselletnica v Bohinju.

Slike z jezera. Spisal Silvin Sardenko.
(Dalje.)

8. Cerkev pri sv. Duhu.

Poveslal sem do druge družice, do cerkve pri sv. Duhu.

Svetišče sv. Duha! Če sem preje govoril o sv. Janezu Krstniku, in če pogledam sedaj tebe in se spomnim tvojega imena, se mi dozdeva, da so te vode Jordan, in ti si oni golob, ki se je pri krstu prikazal in ostal nad vodami. Tebi pojem Visoko pesem:

»Tvoj vrat je kakor Davidov stolp, ki je zidan z branili ...

Cedeče satovje so tvoje ustnice, nevesta, med in mleko je pod tvojim jezikom, in duh tvojih oblačil je kakor duh kadila.

Zaprta vrt si, sestra, moja nevesta, zaprta vrt, zapečaten studenec.

Nikamor se v Bohinju moje srce ni bolj zatopilo, kakor v to svetišče.

Še vedno vidim zidano ograjo, ki obdaja ono sveto mesto; vsa okolica se s podvojeno lepoto zrcali v jezeru, a najlepše se zrcali cerkev pri sv. Duhu.

Ze sama po sebi je skrivnostna, a

odsevajoča v jezeru je še trikrat skrivnostnejša. Kakor višnjevi trakovi so deske njene strehe in krona njenega zvonika je kakor škrlat. Zvonik je v vodi še vitkejši, je kakor jezerska vila, katere gradič čuvata mecesen in smreka, ki se v primerni medsebojni razdalji zrcalita v vodi.

Daleč za cerkvijo odsevajo iz globin celih smrekovih gozdov, kakor skrivnostno kraljestvo, v katerem živi najskrivnostnejši kralj. Treba je vedeti ono čudovito besedo, s katero se pokliče skriti kralj, da pride in te obogati na veke; »zakaj njegova lica so kakor gredice dišav, njegove ustnice so lilije, ki se od njih cedi najboljša mira.«

Cerkev pri sv. Duhu vabi mimogredečega potnika v svojo tiho samoto. Nič posebnega, nič umetniškega ni na njej, a te njene slike: — sv. Duh, sv. Frančišek Ksaverij, sv. Janez Nepomuk —, tako toplo govore k tvojemu srcu, kakor one prve podobice, ki so ti jih kot otroku dali v roke in si jih poljubljaj v spoštljivem strahu, kakor da so svetniki sami dihnil vanje nadzemsko svetost.

Nekega dopoldneva ob desetih sem našel pred glavnim oltarjem klečati odlično gospodo iz Zagreba. Mislim bi, da se je gospoda že odvadila molitve;

ponekod pač; a drugod se čutijo živo potrebo skrivnostne vezi, ki spaja vidni svet z nevidnim, in ta vez je — molitev.

Ona gospoda je bila od nerazumljive svetosti, ki diha v tej cerkvi, tako prevzeta, da se iz nje gredoč ni upala ozirati okoli sebe, ampak je molče, sklonjena odšla, in kakor bi se bala, da odveje kak diha svetosti iz cerkve, je vrata zaklenila za seboj.

Tako sem postal jetnik v cerkvi. Ni kazalo, da bi do dvanajstih prišel kdo drug do cerkve, kakor cerkvenik, ko stopi zunaj po stopnicah v zvonik, da zazvoni poldan.

A ni mi bilo treba čakati dve uri, komaj dve minuti; ključ v vratih je zarožljaj, in v cerkev je stopil nov molivec in takoj za njim še drugi in tretji.

Samotna je cerkev pri sv. Duhu, a osamljena ni; vsaj v poletnem času ne, kadar gori pred tabernaklom večna luč.

Bodi pozdravljena, moja lepa družica, cerkev pri sv. Duhu! — V slovo še eno pesem mimoveslaja:

Tebe gledat slednji dan
hodim ves zaverovan;
v tebi mi je moj Gospod
bližji, slajši kot drugod.
Čez dreves zeleni rob
tiho gledaš kot golob;
Val ob tebi tih zaspi,
duh se v tebi pomiri.

9. Velika bajta.

Nad cerkvijo pri sv. Duhu se razprostira širok pas lepega polja, ki se zove Velika bajta.

V davnih dneh je moralo biti tod posestvo selskega veljaka.

Ko sem gledal to posevno žitno polje: v skalah in grmovih, v grebenih in kotlinah, ob potu in ob gozdu, sem v duhu zagledal pred seboj svetopisemskega sejavca:

»Šel je sejat svoje seme; in ko je sejal, ga je nekaj padlo poleg pota, in je bilo pohojeno, in ptice neba so ga pozobale. In drugo je padlo na skalo; in kadar je pognalo, je usehnilo, ker ni imelo vlage. In drugo je padlo med trnje; in trnje, ki je z njim vred zraslo, ga je zadušilo. In drugo je padlo v dobro zemljo, in je rastle in storilo stotern sad.« (Sv. Luk. VIII. 4-8.)

Na Veliki bajti je pač mnogo semen padlo v dobro zemljo. Ječmen se je priklanjal k tlom, kakor mlinar, ko sope s polnimi vrečami proti mlinu.

»Kdaj ga požanjete, oče cerkvenik?«
»Še danes pričnemo, če pride žanjica.«

Isti čas se je izza bukovja prikazala postarna žanjica, takoj za njo, ali pravzaprav še pred njo se je pripodila njena objestna koza.

miči in plemkinje in inozemski škofje. Viharno so pozdravili kardinala, ko je izstopil iz dvorne gala kočije. Kardinal dr. Nagl je šel papeževemu delegatu nasproti. Visoka cerkvena kneza sta se dvakrat objela, nakar sta se podala v sprejemni šotor, kjer je nagovoril kardinal dr. Nagl papeževga delegata. **Pozdravni govor kardinala dr. Nagla.** Dunajski nadškof kardinal dr. Nagl je izvajal:

»Sveto veselje mi prešinja srce, ker morem Vašo Eminenco pozdraviti v glavnem in prestolnem mestu Dunaju, ko Vas v svojem in v imenu vse duhovščine in vernega ljudstva spoštljivo pozdravljam, kakor se mora pozdraviti onega, ki pride v imenu Sv. Očeta med nas. Kakor je v naših srcih vkoreninjena ljubezen nasproti skupnemu očetu krščanstva, tako pristrčno pozdravljam legata skupnega očeta. V tem trenutku naznanjajo zvonovi cele nadškofije vernikom, da je prišla Vaša Eminenca kot legat Sv. Očeta, da v našem ljubečem Dunaju v papeževem imenu predsedujete slavnosti evharističnega mednarodnega kongresa. Zvoni se iz tistih cerkva, kjer vlada evharistični Izveličar v občinah. Zvonenje navaja misli vseh na papeža in marsikateri verniki, ko čujejo zvonenje, jokajo v hvaležnosti in v ljubezni, ki jo čutijo do papeža. Vašo Eminenco pa pozdravljamo v glavnem in prestolnem mestu Dunaju še s posebnim veseljem kot člana tiste kongregacije, ki je darovala dunajskemu mestu po milosti zakramenta Sv. Rešnjega Telesa aposteljske nove dobe, svetnika sv. Klemenca Marijo Hofbauer, ki je še ne pred sto leti, ob času, ko je še vera in izpolnjevanje verskih dolžnosti trpelo na posledicah revolucije in vojske, kazal na sv. evharistijo in na sveto obhajilo in oživil sveže krščansko življenje v srcih mladine in dozorelih mislečih starejših ljudi. Pozdravljam Vašo Eminenco kot očjega sobrata našega dunajskega svetnika in še posebno kot pospeševalca novega krščanskega življenja s sv. Evharistijo med mladimi in starimi, med tistimi, ki še stoje oddaljeni in med tistimi, ki se približujejo. Naj bi po Vaših rokah in po Vaši molitvi postalo veliko deležnih blagoslova vere njim samim in našemu času v korist! V to pomozi Bog!»

Govoru kard. dr. Nagla so vsi, ki so stali okoli sprejemnega šotora, navdušeno pritrdjevali. Oči vseh so se uprle na papeževga legata, ki je visoke postave in ki se je s krepkim, simpatičnim glasom sledeče zahvalil:

»Eminenca! Ko se istinito zahvaljujem za pristrčno pozdravne besede, se z veseljem spominjam, da je ta slovesen sprejem povzročila globoka vera, ki je nobena stvar ne omaja. Pozdravili ste me kot odposlanca namestnika Jezusa Kristusa, našega evharističnega Zveličarja na zemlji. Pozdravili ste me v imenu duhovščine in ljudstva. Srečen sem, da morem pozdraviti vrtni z blagoslovom svetega Očeta. Vsem prinašam blagoslov našega slav. vladajočega papeža Pija X., prinašam ga njegovemu apostolskemu Veličanstvu, vašemu visokospoštovanemu in ljubljenu cesarju in kralju, prinašam ga najvišji vladarski rodbini, prinašam ga Vaši Eminenci, zelo ljubljenu sinu Njegove Svetosti, čestiti duhovščini, ljubim Dunajčanom (Živahno, navdušeno pritrdjevanje in »Živio« klici.) in vsem prebivalcem monarhije. Ne morem najti besed, da izrazim svoje veselje in svojo hvalečnost Najvišjemu, če pomislim, da živi duh sv. Klemenca

mensa tako sijajno v srcu dunajskega višjega pastirja in v njegovi verni duhovščini.«

S svojim govorom je kardinal-legat potegnil za seboj poslušalce, ki so mu, ko je svoj govor končal, navdušeno ploskali in mu priredili navdušeno, pristrčno ovacijo.

Pozdrav dunajskega župana.

Dunajski župan dr. Neumayer, je pozdravil kardinala - legata v imenu Dunajčanov in naglašal, da so Dunajčani že ob slavni turških vojskah bili predborilci krščanstva.

Odgovor kardinala-legata dunajskemu županu.

Kardinal-legat je odgovoril županu sledeče: »Pristrčno se Vam, gospod župan, zahvaljujem, ker ste me v imenu mesta pozdravili. V zastopstvu mesta spoštujem potomce tistih junakov, ki so ob resnih zgodovinskih časih z velikim junaštvom branili naš zapadni krščanski svet pred polumescom. Prav imate, ker ste ponosni na slavno zgodovino svojega domačega mesta. Posebno me je ganilo, visokospoštovani gospod župan, ker hoče zastopstvo vašega mesta vero, ki je v dunajskem prebivalstvu tako globoko vkoreninjena, mladini v šolah vedno ohraniti. Ganjeno je bilo moje srce, ko ste izrazili svojo ljubezen in spoštovanje, ki jo čuti stari Dunaj še danes nasproti evharističnemu Bogu, središču krščanstva. Želim, da bi bili bodoči dnevi lepi dnevi za vaše domače mesto, ki naj žive še dolgo v spominu vseh.«

Tudi ta govor so poslušalci navdušeno poslušali in ga viharno odobravali.

V stolnico sv. Štefana.

Od sprejemnega šotora do cerkve sv. Štefana je napravil dunajski kapitelj z dunajski in z drugo duhovščino špalir, ki se je podal po sprejemu v dunajsko nadškofijsko cerkev. Kardinal-legat van Rossum je korakal pod baldahinom med kardinalom Naglom in nuncijem in škofom dr. Zschokkejem, kjer so se najslovesnejše poklonili Najsvetejšemu.

Po končani ceremoniji se je kardinal-legat s spremstvom odpeljal na dvor, kjer se je nastanil kot cesarjev gost v takozvanih Radeckijevih apartementih.

Sv. oče katoliški Avstriji.

Sveti oče papež Pij X. je ob 23. mednarodnem kongresu izdal sledeče lastnoročno pismo katoliški Avstro-Ogrski:

»Našim ljubim sinovom, katoličanom avstro-ogr. monarhije, zlasti onim staročastitljivega glav. mesta, odlične trdnjave krščanstva, ki obnavljajo podedovano slavo, ko se slovesno Jezusu Kristusu v najsvetejšem zakramentu Sv. Rešnjega Telesa poklanjajo, so ob tej upapolni priliki posvečene naše misli v očetovski ljubezni. Z željo, da ostane spomin na evharistični kongres neizbrisljiv in da se po njem ohranita in pomnožita vera in pobožnost, podeljujem iz srca apostolski blagoslov.«

V Vatikanu, dne 4. septembra 1912.
Pij X.

Kardinal - legat pri cesarju v avdienci.

Cesar Franc Jožef I. je zaslislal večeraj ob pol šesti uri zvečer kardinala-legata pl. Rossuma v posebni avdienci, v kateri je sprejel papežovo lastnoročno pismo.

Cesar vrnil legatu obisk.

Danes dopoldan je Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef vrnil kardinalu-legatu obisk v njegovih apartementih.

čuvaji jezerskega miru, v posameznih presledkih se vrste eden za drugim, kakor čuvajniške lope ob železniškem tiru. Varno hiti vlak mimo čuvajnic in brezskrbno brzi »Črtomir« mimo vrbovih grmov; saj ravno tam, kjer stoje vrbe, se zdi jezero še posebno mirno in pokojno.

Le včasih se, v polglasnem vetru, zazibljejo vode ob vrbovem obrežju, in takrat je jezerska gladina liki zelen plašč, v katerem so našite biserne koralde. Čolnič zdrči po njih in zapušča za seboj tisočero srebrnih črepinj.

Se enega jezerskega čuvaja ne smem prezreti. Visok je in močen, če treba, z velikimi koraki prekorači jezero, kakor bi šel po suhem. Na ramo bi mogel vzeti celi svet in še več, in mimogrede bi se samo včasih malo uprl na orjaško potno palico.

Ne verujete?

Torej ne poznate sv. Krištofa? Tam na vogalu cerkve pri sv. Duhu stoji in straži svetišča. Pri sv. Janezu Krstniku sta celo dva, pri svetem Pavlu v Fužinah pa zopet eden.

Sv. Krištof torej mnogo, ki po magajo Bohinjcem nositi Kristusa in njegov križ ...

(Dalic.)

mentih, čast, ki se izkazuje samo suverenom, oziroma njihovim zastopnikom.

Nevaren položaj na Balkanu.

Kljub vsemu mirovnemu prizadevanju evropskih velesil se položaj na Balkanu vsak dan ostreje razvija. Bolgarska, Srbija in Črna gora so v mrzličnem razpoloženju, vlade ljudstvo komaj krote in zadržujejo v njegovem vojnem navdušenju. Tudi Grška se je začela buditi in ogledavati za zavezniki in Srbija je s prepovedjo izvoza žita in krme pokazala, da si je v svesti resnih časov.

Nemirnemu, pričakovanju polnemu razpoloženju v balkanskih krščanskih državah v današnjih dneh se seveda ni prav nič čuditi; vsaj vsa ta ljudstva že dolge dobe hrepene po trenotku, ko bi mogle davnemu smrtnemu sovražniku zadati zadnji udarec in osvoboditi zadnje svoje brate iz njegovega jarma. In nihče ne more tajiti, da je vsaj na prvi pogled baš sedaj najugodnejši čas za usodni udarec. Turčija se zviija v krkih silnih notranjih homatij in razun tega je zapletena v vojno z Italijo. Sedaj ali nikoli! — tako si kličejo balkanska krščanska ljudstva. In Turčija sama čuti, da ako sedaj zopet popusti pritiskom velevalisti, ki zahtevajo od nje temeljite ureditve njenih notranjih razmer, pokaže toliko svojo slabost, da bo morala biti pripravljena na največje nove žrtve svoje oblasti in svojega ozemlja v Evropi. Zato vre tudi v turškem ljudstvu, in zdi se, kakor da bi Turčija sama želela vojne z balkanskimi državami in da sama neti krvoprelitja, kakor je bilo ono v Sjenici in v Kočanih: turška vlada skoro nima nikakega drugega izhoda iz sedanjih homatij.

V naslednjem nekaj podrobnosti k položaju.

Sofijski »Dnevnik« priobčuje iz Varne pismo, v katerem se poroča o ravnokar zaključenem tajnem kongresu »odbora za uničenje Turkov«. Na kongresu so padale tudi grožnje z napadi na vlado in vladarja, ako se ne bo vpoštevalo ljudske volje, ki hoče vojno. Zapisnik o sejah kongresa je došel v Sofijo s podpis in pečati, kot emblemi pa služijo okrvavljeni meči. List nato potrjuje vest, da je pred dnevi srbski poslanik v Sofiji nenadno odpotoval v Beograd, od koder se je sedaj povrnil v Sofijo z lastnoročnim pismom kralja Petra na cara Ferdinanda; pismu je bil pridan tudi načrt konfederacije med Srbijo, Črno goro in Bolgarsko.

»Dnevnik« trdi nadalje, da delajo Turki velike vojne priprave na bolgarski meji, ter priobčuje oklic Črnogorcev, ki pravi, da Arbanasi plenijo po srbski in črnogorski meji, ter poziva Bolgare, da prihite bratom na pomoč.

6. t. m. je dospel v Sofijo carjev starejši brat princ Filip Koburški, o katerem je znano, da se car v važnih trenutkih rad zateka k njemu za svet. To in pa dejstvo, da je bolgarski poslanik v Parizu, Stančev, podaljšal svoje bivanje v Bolgarski, vzbujajo diplomati mnogo pozornosti. Oficialno pa se seveda zagotavlja, da je princ Filipov obisk docela zasebnega značaja.

Car Ferdinand je bil 6. t. m. v smrtni nevarnosti; drvil je v avtomobilu proti lesenemu mostu nad potokom blizu njegove vile Santjakov. Ta most je bil pa malo preje zažgan in šoferju se je šele v zadnjem hipu posrečilo vozilo ustaviti.

Sofijski ministrski svet se vsak dan sestaja; »Sofijska večerna pošta« poroča, da sta F. Teodorov in P. Abrašev v neki seji odločno zahtevala, da se prične vojna s Turško; Teodorov je vrhutega zahteval, da se skliče takozvani veliki kabinet, ki bi imel nalogo za časa vojske voditi državne posle. Ostali ministri so se pa temu uprli. Ta stvar se je od merodajne strani demantirala.

V Sofiji je izšla brošura z naslovom: »Pripraven čas za vojno s Turško in uloga carja Ferdinanda«, ki jo je spisal bivši častnik dr. Atanasov in jo je ljudstvo takoj v neštevilnih izvodih kupilo. Brošura je ognjevito pisana, navdušuje za boj in osvetljuje sedanji balkanski položaj kot na vseh straneh pripraven za odločen korak. Zanimivo je v brošuri zlasti primerjanje turških in bolgarskih vojnih sil; tako stoje nasproti dvema bolgarskima pehotnima vojnima zboroma trije turški, nasproti trem bolgarskim pehotnim polkom stoja pet turških, proti dvema bolgarskima divizijama tri turške; torej proti 400.000 bolgarskim pešcem 700.000 turških. Konjenica: Bolgarija 40 eskadronov, Turčija 60 — so pa turški eskadroni nekoliko manjši kakor bolgarski.

Topništvo ima Bolgarija po mnenju Atanasova v vsakem oziru boljše in močnejše, nego Turška. Atanasov sklepa, da je v vojnem oziru Bolgarija mnogo na boljšem, nego Turška in zahteva vojno, »da se že enkrat neha tisočletno gorje trpeče raje«.

Rusija je v to bolgarsko vojno navdušenje jako odločno posegla; »Utro Rosiji« v Peterburgu prinaša vest, da je car Nikolaj naročil ruskemu poslaniku v Sofiji, da bolgarskemu ministrskemu predsedniku Gešovu sporoči, naj Bolgarska na vsak način ohrani mir, ker Rusija v nasprotnem slučaju vnaprej odklanja vsako odgovornost za posledice.

»Novoje Vremja« pa prinaša naslednjo brzojavko iz Sofije: Bolgarska vlada je pod vplivom vojnega razpoloženja ljudstva, zlasti pa po vojaških spopadih Turkov in Črnogorcev začela omahovati v svoji miroljubnosti. Rezultat tega omahovanja je bil načrt bolgarske vlade, da Turčijo s pomočjo Evrope primora, da izpolni § 23. berlinske pogodbe. Ako bi se Turčija uprla, bi Bolgarija, Srbija, Grška in Črna gora okupirale evropsko Turčijo in jo z orožjem v roki prisilile, da izpolni odredbe berlinske pogodbe, nato pa bi te države svoje vojaštvo zopet odpoklicale iz Turčije. Na Dunaju so se požurili in zagrozili Bolgariji z obiskom grofa Berchtolda v Bukarešti in dali čuti, da bi v slučaju vojne Rumunija za hrbotom napadla Bolgare. Nato se je bolgarska vlada obrnila na Rusijo, Francijo in Angleško s prošnjo, da pritrdijo bolgarsko-srbskemu načrtu balkanske »kvadruple alianse« in zadrže sovražnosti Rumunije, kajti nihče ne misli na zavzetje tujega ozemlja in rušenje statusa quo, nego gre edino le za uresničenje § 23. berlinske pogodbe, katero je ugotovila vsa Evropa. Ta korak bolgarske vlade je imel pa popoln neuspeh. Tudi Rumunija je sporočila bolgarski vladi, da slejko prej ostane na strani miru in v nobenem slučaju ne odobrava bolgarskih vojnih namenov. Vse to, zlasti pa kategoričen ton ruskega odgovora, je silno delovalo na bolgarsko vlado; v ministrskem svetu je ob pretresu teh stvari došlo do velikih nasprotstev med ministri.

Belgrajske »Večernje Novosti« so doznale, da se na merodajnem mestu namerava sklicati narodno skupščino k izrednemu zasedanju; skupščina ima ostati zbrana toliko časa, dokler se ne razčisti situacija v Turški.

Pašić se je glede zunanjega položaja izjavil, da upa, da se vse mirno konča, kljub temu pa je Srbija pripravljena na vsako eventualnost.

Turška vlada je v Makedonijo odposlala nadaljnih 50.000 mož ter ima sedaj vsega skupaj ondi 250.000 vojakov.

Upor v turški vojski.

»Times« se poroča iz Carigrada, da sta se uprla dva reditska polka iz Bruse in korakata proti Kari. List pripominja, da se iz tega dejstva vidi, da Turčija ni tako pripravljena za vojno, kakor se v obče domneva.

Vlak z vojnimi potrebščinami za Srbijo.

Iz Skoplja se poroča, da je ondi mimo peljalo 30 železniških voz vojni material za Srbijo, a da so Turki ta material zaplenili.

Bolgari se vračajo v domovino.

V Skoplju živeti Bolgari so dobili obvestilo, naj se pripravijo za odhod v domovino.

15.000 ameriških Bolgarov je obvestilo bulgarsko vlado, da se vrnejo domov, da se udeležijo vojske.

Boji ob bolgarski meji.

O spopadu med Bulgari in Turki dne 8. t. m. se poroča, da je trajal boj do osme ure zvečer. Ponoči se ni streljalo. Drugo jutro so pričeli Turki zopet streljati na Bulgare, ki začetkoma niso streljali nazaj. Ob 2. uri popoldne so pa bili Bulgari prisiljeni streljati na Turke. Boj je trajal do 9. ure zvečer, dasi je turški poveljnik ukazal turškim vojakom, da naj ponehajo streljati, a ga niso ubogali. Sicer so pa Turki 9. t. m. tako slabo merili, da niso nobenega Bulgara zadeli.

Srbsko-bulgarska kooperacija proti Turčiji.

»Vossische Zeitung« poroča iz Beograda: Srbski poslanik v Sofiji je sklenil dogovor z notranjo makedonsko organizacijo in s srbsko vlado, po kateri bodo srbske in bulgarske vstaške čete v Makedoniji in v Novem Pazarju skupno nastopale. Podrobnosti se je bulgarski poslanik dogovoril v Belgradu z zunanjim ministrom Jovanovičem. Kooperacija namerava dovesti do vojaške kooperacije Srbije z Bolgarsko proti Turčiji in sicer z nastopi čet

v Makedoniji in v Sandžaku. Bulgarska vlada se tej politiki še ni pridružila.

Koncentracija francoskega brodograjskega v Sredozemskem morju.

»Matin« poroča, da je sklenila francoska vlada koncentrirati vsa vojna brodograjska v Sredozemskem morju. 15. oktobra bo francoska vojna mornarica že zbrana v Sredozemskem morju.

Velike vaje na Ogrskem.

Obe armadi sta stopili v vojno stanje 8. t. m. ob 5. popoldne ob rekah Maroš in Tisa, ki sta radi deževja zelo narasli. Vodstvi obeh armad morata skrbeti, da premostita reki, ker se smatra, da so vsi mostovi in prehodi čez reki podrti. Letalni stroji teh zaprek ne poznajo, a ker je nebo oblačno, vreme slabo in veterno, tudi aeroplani ne morejo nikamor. Dne 28. t. m. sta pričeli obe armadi poizvedovalno službo z malimi oddelki na konjih, z vozovi in pešci. Ker so obrežje reke Maroš strazili oddelki severne armade, so se takoj pričeli manjši boji, a vendar se je več oddelkov južne armade prepeljalo čez reko. Pri severni armadi se je takoj začetkom vaj dvignil en aeroplan, pri južni pa pet, v katerih so častniki do pozne noči poizvedovali, kako da so sovražnikove čete razvrščene. Tudi 9. t. m. so aeroplanisti pridno poizvedovali in nadzorovali osobito, kako da so se premikale prednje straže. Veliki oddelki so namreč še počivali in so bili skriti po vaseh, trgih in mestih, tako da jih aeroplanisti niso mogli izslediti. Opoldne so se pa pričele pomikati kolone proti reki Maroš. Kmalu po 12. uri 9. t. m. je pričela južna armada (sovražnik) na treh krajih v okolici Nagy-Szanada graditi mostove čez reko Maroš, kjer so že prejšnji večer prepodili slabe kavalerijske oddelke severne armade. Ker je reka zelo drla, so pionirji mostove počasi gradili; ob 4. popoldne je prevozil reko pešpolk št. 2 in zasedel breg, nakar so zgradili do pol 7. zvečer most na pontonih. Prva kavalerijska divizija severne armade je bila o tem obveščena in je odposlala vojake in artiljerijo, ki je na most streljala. Pričelo se je živahno streljanje s topovi. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je bil navzoč, ko so gradili most in je živahno zasledoval delo pionirjev in boj. Ker je mogel 12. armadni zbor šele ponoči prekoračiti most in je bilo pričakovati, da se že ponoči ali pa jutraj prične boj, je sklenil nadvojvoda Franc Ferdinand prenočiti v Apatfalvi. Dasi je proti večeru deževalo, je ostal prestolonaslednik do 8. zvečer pri mostu. Reka Maroš je 100 do 150 metrov široka, precej globoka in je radi deževja narasla.

Za velike vaje na južnem Ogrskem je izdal generalni štab sledeče povelje: Južni sovražnik prodira z dvema namišljenima armadama iz Slavonije čez spodnjo Dravo proti ozemlju Budimpešta—Komorn, kjer sta tudi zbrani dve severni armadi, ki pričneta 11. t. m. prodirati proti sovražnikovi glavni sili. Operacije so se pa včeraj takole izvedle: Poveljstvu 12. armadnega zbora (južna armada) se je ponoči ob 9. na 10. t. m. posrečilo, da so vse tri pehotne divizije prekoračile reko Maroš in se razpostavile ena poleg druge v bojni red nad Apatfalvo. Dne 10. t. m. se je pričel med divizijami 12. (južna armada) in 7. armadnega zbora (severna armada) prvi večji boj, v katerem je zmagal južni sovražnik in prisilil poveljstvo 7. armadnega zbora, da se je prostovoljno umikal proti Mező Hegyesu. Sovražnik mu je počasi in previdno sledil, ker se mora ozirati na dejstvo, da razpolaga severna, torej »naša« armada, še z enim armadnim zborom, medtem ko še ni gotovo, če se more vodstvo južne armade, torej »sovražnik«, s pripravljenimi honvednimi divizijami pomnožiti. Prehod čez reko Maroš je vsekakor »sovražnik« prav dobro izpeljal.

Pravda o svetogorski podobi Matere božje završena.

Goriški starinar Giovanni Gyra je kupil pred nekaj leti pod roko podobo svetogorske Matere božje. Za to sliko je dal baje 80 kron, hotel pa si je zagotoviti dober zaslužek. In začel je »preiskavo«, nosečo na vseh etapah pečat nedostatno izobrazbe na tem polju, pred vsem njegovo »auri fames«. Razglasil je svojo sliko z bobnečo reklamo za izvirnik, ki ga je leta 1544 daroval svetogorski božjepotni cerkvi patriarh Grimmani, sedanjo sliko v romarskem svetišču pa za kopijo.

Tem trditvam so stopili moške nasproti, ki so jih z zgodovinskimi viri in z logiko svojih sklepov pobijali. Na čelu jim je korakal P. Kalist Medič, ki

je zasnoval in vodil ta odpor. Za njim so v prilog svetogorskemu izvirniku pisali prelat Drexler in dr. Ličan.

A na vsako publikacijo teh mož je odgovoril Gyra z novimi dozdevnimi protirazlogi v prilog svoji sliki. Razposiljal je dopisnice, v katerih žaljivo napada učenega prelata Drexlerja in ga sramoti pred svetom kot nevedneža. Stvar je prišla končno pred najvišje cerkvene oblasti, ki so zahtevale temeljito rešitev te zadeve.

Njegova ekselencija, presvetli metropolit goriški je sklical komisijo izvedencev. Obrnil se je do ravnatelja kranjskega deželnega muzeja, prof. dr. J. Mantuanija in na njegov predlog naprosil še generalnega konservatorja, vseučilišnega profesorja dr. M. Dvořáka z Dunaja, prelata Drexlerja in konservatorja prof. Gnirsra. Poslednji se zaradi odsotnosti v preveliki daljavi ni mogel komisije udeležiti.

Dne 17. avgusta se je podala trojica izvedencev na Sveto Goro z nalogo, vestno in resnično to preporno zadevo rešiti, tudi če ni v prilog svetogorski sliki. Podoba so sneli z oltarja in jo prinesli v zakristijo na svetlobo. Tu se je natančno in vestno preiskala tako glede na tehniko kakor na slog in druge okolnosti. Rezultat tega komisijonelnega preiskovanja je, da je podoba Matere božje v oltarju na Sveti Gori nedvomno izvirna, to je tista, ki jo je leta 1544 daroval patriarh Grimmani.

Da se pa komisija prepriča, kaj je z Gyrovo sliko, o kateri je sicer znano, da je kopija iz konca 18. veka, je poizkusila po dveh članih ogledati si i to. Gyra je gospodoma ni hotel pokazati. S tem je pač sam pripoznal, da njegova izvajanja ne drže.

Sestavil se je protokol, v katerem se izjavlja, da je podoba Matere božje v frančiškanski cerkvi na Sveti Gori pri Goriči slika iz prve četrti XVI. veka in da je to i po slogu i po tehniki tako gotovo dokazano, da je vsak dvom izključen. S tem je pa dalje tudi dognano, da je slika na Sveti Gori ravno tista, katero je patriarh Grimmani leta 1544 daroval. Kajti ni mogoče domnevati, da bi se bil pri kakih poznejši izpreminjavi ta patriarhov dar nadomestil s starejšo, pred letom 1544 narejeno kopijo.

Slika je dalje ravno tista, ki je bila leta 1717 kronana. To je dokazano po nastavku, ki so ga dodali nad glavo Marijino v to svrhu. Dokazano je pa tudi po ostankih pritrdb in po tem, da luknjice na izvirnih kronah natančno s temi žebeljički soglašajo. Pristne zlate krone se hranijo v samostanu in imajo vzboklo vdolane začetnice od imena darovateljice A. C. V. S. (Anna Catharina von Schellenburg), vrezane grbe vatikanskega kapiteljna in rodovine Sforza ter vzboklo vdolano letnico 1716.

Slika je pa žalibog slabo ohranjena in zelo preslikana. Zato se bode pravila in na preslikanih mestih se bodo nove plasti odstranile. Potem bo eventuelno mogoče dognati, kateremu beneškemu slikarju iz prvih 25 let šestnajstega veka bi bilo podoba pripisovati. Kajti nepreslikane partije na tem umotvoru kažejo veliko umetniško zmožnost.

Izključeno pa je — v kolikor je mogoče sedaj soditi — da bi bilo pripisavati Giovanni Belliniju, kakor to določa po svoji kopiji starinar Gyra v Goriči.

Kranjski romarji, kateri so morebiti čuli o tem, imajo torej zadostilo, da niso spoštovali v podobi svetogorske Matere božje kak poznejši posnetek, ampak pristno podobo, ki je obenem tudi zaradi tega velike kulturne važnosti, ker je pravi umotvor.

Sicer je pa tudi pripomniti, da milosti svetogorske božje poti niso navezane na podobo, ampak na kraj, kajti milosti so se pred delile, nego je dospela podoba gori. Ravno zato so prizadeji krogi mirno pričakovali komisijso sodbo, tudi ako bi se ta glasila, da je slika posnetek. A prišlo je tako, kakor so bili na Goriškem širši krogi prepričani. S tem je zadeva za vedno končana.

PRED IZPREMEMBO VLADE.

»Die Deutschen Nachrichten« poročajo, da prevzame grof Stürgkh vodstvo ministrstva še ta teden, a da se sedanja vlada ne bo mogla več dolgo držati. Splošno sodijo, da ostane vlada Stürgkh na krmilu, dokler se ne pokaže, kako izpadejo pravna pogajanja med Čehi in Nemci. Z ozirom na pravna pogajanja bo državni zbor v jesenskem zasedanju rešil le državne potrebsčine, velika politična vprašanja se pa prepuste Stürgkhovemu nasledniku. Ime bodočega moža ni znano, imenujejo se kot Stürgkhovi nasledni-

ki baron Beck, dr. Bilinski, Koerber, največkrat se pa imenuje tržaški namestnik princ Hohenlohe. — Pododbor socialno-zavarovalnega odseka je sklican k seji dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne.

Štirje požari v ljubljanski okolici v eni noči.

Nočna straža potrebna.

Razburjenje, ki je preteklo spomlad vladalo v ljubljanski okolici vsled vedno se ponavljajočih požarov, se je ravno nekaj povelj, kar nas je nocojšnja noč zopet navdala s strahom in skrbjo za domove. Ob pol 1. ponoči je med silnim nalivom dežja začel goreti Znidarčkov kozolec-dvojniki, napolnjen z mrvo in slamo. Vižmarska in šentviška požarna bramba ste bili takoj na mestu in zabranili, da se ogenj ni preselil na bližnje hiše in gospodarska poslopja. Kozolec sam je popolnoma zgorel in vse, kar je bilo notri. Ravno je prihitela še draveljska požarna bramba, kar se na drugem koncu vasi ob okrajni cesti zasliši glas: gori! Gasilci in vsi drugi so bili kar zbegani. Začet je goreti pod Blaža Rozmana, vulgo Mihovčev. Okrožni načelnik župan Belec je določil par mož za stražo pri kozolcu, vsi drugi so hiteli na novo pogorišče. Vse tri požarne brambe so tu zastavile tako uspešno, da je pogorel samo pod s šupo; rešilo se je pa veliko slame, nekaj mrve in drv. Le neumornemu delu gasilcev se je zahvaliti, da se nista užgala tik zraven stoječa s slamo krita hiša in hlev. Niso pa gasilci še končali svojega dela, že se je nebo zažarelo na nasprotnem koncu pod vasio: gorel je kozolec s šupo pri Luciji (Mariji Škrbinc). Ker so bili vsi Vižmarci s sosednimi gasilnimi društvi pri Mihovcu, ni čuda, da je kozolec pri Luciji skoraj že do tal pogorel, ko so gasilci došli. Rešiti so zamogli le nekaj drv. Precej drv, fižola in mrve na kozolcu (plajšu) je pogorelo. Zabranili pa so, da se ogenj ni razširil na hišo in hlev. Toda ognja to noč še ni bilo konec. Naenkrat so ljudje zopet zavpili: na Poljanah gori! Razburjenje je bilo strašno, ženske in otroci so jokali, moški so ugrabili, ali kaže ostati doma za stražo, ali iti gasiti na Poljane. Na Poljanah je pogorel Puklarjev kozolec s plajšem. Zgorelo je tudi precej slame in fižola. Tako smo imeli v eni noči v teku dveh ur ogenj na štirih, med seboj daleč ločenih krajih. Dež je bil neprestano, hvala Bogu, da ni bilo vetra: Vižmarje in Poljane bi bile danes kup pepela. Pogorelci so za male vsote vsi zavarovani: Znidarček pri graški, Lucijina pri Feniksu, Mihovec in Puklar pa pri domači vzajemni v Ljubljani. Zažigalec to noč je bil na vseh pogoriščih eden in isti, kdo, se še ne vé. Ugiba se to in ono, a z gotovostjo se še nič ne more trditi. Ljudje so bili upravičeno tako razburjeni, da bi se ne bilo čuditi, ko bi požigalca vrgli v ogenj, ako bi ga dobili. Čule so se pa semintje tudi pikre opazke na člane taceenskega gasilnega društva, ki niso došli na kraje nesreče, četudi so najbližji sosed. — Plešejo lahko celo noč, a gasiti ne pridejo. »Liberalni Košir jih pač komandira, da hodijo k njemu žejo gasiti in liberalizem reševati, da bi pa gasili ogenj in reševali pred nesrečo, za to liberalci nimajo srca.« Take in enake pikre opazke so delali. Hvalevredno so pa delale zgoraj imenovane požarne brambe z načelniki na čelu. Tudi domači orožniki so pridno pomagali. — Ali bi ne bilo prav in skrajno potrebno, da bi se po zgledu drugih občin tudi po naših vaseh vpeljala redna nočna straža?

Dnevne novice.

+ Občinske volitve v Mostah potrjene. Deželna vlada je potrdila občinske volitve v Mostah pri Ljubljani ter zavrnila vse pritožbe. Tako so zopet enkrat dobili liberalci dolg nos, kljub temu, da so toliko kričali in lagali o gerentu Oražmu in pristaših Slovenske Ljudske Stranke.

+ Iz deželnega odbora. Deželna odbornika dr. Lampe in dr. Zajc gresta na Dunaj k evharističnemu kongresu in ne bosta te dni v uradu. V deželni odbor vstopi z jutrajšnjim dnem dr. Peganov namestnik deželni poslanec I. Lavrenčič, ki bo ta čas zastopal tudi deželnega glavarja.

+ Teologi pri »Zarji« se skušajo dames nekoliko opravičevati, ker je socialna demokracija uprizorila officialno gonjo proti evharističnemu kongresu, ki je verska prireditve, katera bi tudi po socialnodemokratskem programu morala uživati svobodo. Nadfilozofi pri »Zarji« pravijo namreč, da se evharistični kongres s svojim sil-

jem ne sklada z naukom Jezusa Kristusa, ki je molil skrit v »kamrici«. Ali se »Zarjini« teologi kaj spominjajo na slovesni vohod Jezusa Kristusa v Jeruzalem, ko so judje pogrinjali po potu preproke in ga z oljkovimi vejami in palmami slovesno v sprevedu v mesto spremili? Ali še vedo, kako je ob tej priliki Jezus karal farizeje in jih označil za grde hinavce, ker so se nad tem silajem zgrajali, češ, če bodo ljudje molčali, bodo kamni vpili? Kar pa se tistih »kamric« tiče, menda »Zarjini« kristjani ne vedo, da je Jezus tudi očitno molil in očitno moliti ter Boga izpovedati učil. Sicer se pa ne bomo pričakali z ljudmi, ki imajo Kristusa le takrat na jeziku, kadar jim prav pride, sicer pa ga imajo glasom Kautskega za »omejenega fanatika«. Povemo jim le to, da če bi evharistični kongres tudi imej političen pomen, taka lopovska in apaka gonja, kakor jo je proti njemu uprizorila socialna demokracija, ni upravičena. Če imajo socialisti kongrese, jih smejo tudi katoličani imeti. Sicer pa tudi ne uvidevamo, zakaj se socialni demokrati ob priliki evharističnega kongresa sploh tako strašno razburjajo, da se kar penijo jeze? (»Zarjo« kongres tako togoti, da niti poročila o sprejemu legata med brzojavkami ne prinaša.) Saj vedno trdijo, da katoliška vera pojema, in dr. Renner je zapisal, da je evharistični kongres le pojav ljudi, »ki so bili«. Čemu torej tak spektakel v rdečem taboru? Odgovorite, farizeji! Menda sami čutite, da je masa ljudstva katoliška in da vaša »nebesa« nimajo nobenega kredita razun pri par nezavednih backih.

+ V Sv. Joštu nad Horjulom se je izvršila dne 2. septembra t. l. volitev občinskega starešinstva. Za župana je bil izvoljen Jožef Malovrh, za svetovalec pa: Pavel Zakelj, Janez Kogovšek, Janez Malavasič in Matevž Košir. Vsi so odločni pristaši S. L. S.

+ Shod slov. Kmečke zveze za kočevski okraj. V nedeljo je imela Zveza javno predavanje na Robu. Tajnik kaplan Škulj je govoril o pomenu kmečkih zvez, poslanec Jaklič je pa poročal o delu S. L. S. v državnem in deželnem zboru. Trgovca Anton Peterlin ml., ki je vodil zborovanje, je predlagal zaupnico poslancem S. L. S., ki je bila z odobravanjem sprejeta.

+ Besede našega cesarja. V diplomatičnih krogih krožijo zanimive besede, ki jih je izrekel naš cesar ob priliki, ko mu je predložil naš zunanji minister grof Berchtold znani predlog in ga prosil odobrenja. Cesar je rekel: »Storite, kar smatrate za pravo, da se ohrani mir mojim narodom. Jaz nočem imeti in tudi ne bom imel nobene vojske več.«

+ Krajnim šolskim svetom priporočamo ob priliki Slomškove slavnosti kot darilo pridnim šolarjem novo knjižico c. kr. vadniške učiteljice Marije Stupca, pod naslovom »Mladini ob petdesetletnici Slomškove smrti«. Knjižica obsega 16 strani in je izšla v zalozi »Katoliške Bukvarne v Ljubljani«. Cena 10 vin., 100 izvodov in več po »vinarjev«.

+ Naši prijatelji. »Slov. Naroda« poroča: »Na Ježici se je oživela Ciril-Metodova podružnica za Posavje po prizadevanju znanega rodoljuba g. L. Cundera (»Ruski car«). Občni zbor se je vršil včeraj, 8. t. m., v gostilni imenovanega rodoljuba. Dasi udeležba zaradi raznih okoliščin ni bila posebno velika, imamo najlepše nade v bodočnost. Potovalni učitelj Ante Beg je podal kratka navodila za uspešno delovanje, nakar je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik g. L. Cunder; podpredsednica g. Ivana Pečnik (Urbančkova) v Stožicah; blagajničarka gđ. Franjica Pečnikova; blagajnik g. Rozman; tajnika gg. Rudolf Žibert (Ježica) in Iv. Cerar (Crnuče). Odborniki in namestniki: Ant. Žibert (Ježica), Iv. Zirnovec (Kleče), Mih. Krmavnar (Mala vas), Bl. Semrajc (Tomačevo), Iv. Bizjak (Stožice), Jos. Kregar (Kleče), Kancijan Satler (Kleče) in Jernej Noveli (Mala vas).« — Posavci, odgovorite na to trobenje liberalnega »Slov. Naroda« s tem, da ustanovite za Posavje podružnico »Slovenske Straže«.

+ Predavanje g. pisatelja Finžgarja. V Škofji Loki je predaval v nedeljo, dne 8. septembra, gospod pisatelj Finžgar o zadružništvu s posebnim ozirom na kmetski stan. Dobro obiskano predavanje je zapustilo v ljudeh željo, dvigniti se do boljših razmer potem zadružništva in pouka. Več o predavanju poročamo v »Domoljubu«. — Dne 22. septembra ob 10. uri bo pričel kulturni tehnik g. Bernik s predavanji o jesenskem gnojenju z umetnimi gnojili. Predavanje bodo spremljali poizkusi. Po zimi pa priredi »Zadružna zveza« v Škofji Loki poučni kmetski tečaj.

— **Ljudsko šolstvo.** Novomeški okrajni šolski svet je imenoval bivšo učiteljico na šoli Ciril-Metodove družbe v Trstu, Julijo Berlan, za provizorično učiteljico na enorazrednici v Zagradcu. — Logaški okrajni šolski svet je prestavil prov. učiteljico na enorazrednici v Babnem polju, Jožefo Martinčič, na lastno prošnjo na štirirazrednico v Sp. Logatec. — Krški okrajni šolski svet je imenoval izprašano učiteljsko suplentinjo Jožefino Jager za prov. učiteljico na dvorazrednici v Čatežu, izpr. učit. suplentinjo Frideriko Povh za provizorično učiteljico na petrazrednici v Krškem in bivšo suplentinjo v Ratečah, Marijo Rant, za prov. učiteljico na trirazrednici v Veliki Dolini. Mnenje gospoda dr. Kamboseffa.

— **Dobavni razpis za železnico Novo Mesto—Metlika—deželna meja.** C. kr. železniška stavbna direkcija razpisuje dobavo železnih konstrukcij za to progo. Dobava se sestavlja iz treh delov, in se tiče del pri prehodu Krke, pri viaduktu v Otavcu in prehodu Kulpe. Ponudbe je vložiti do 14. oktobra t. l. pri železniškem stavbnem ravnateljstvu. Podrobnejši razpis je interesantom na razpolago v pisarni trgovske in obrtne zbornice.

— **Zima.** Iz Kranjske Gore, 11. septembra 1912. Tu je pričelo danes okrog 5. ure zjutraj snežiti s takim veseljem kot o Božiču. Bela odeja že pokriva hrib in plan. Sicer se nam je pa ponujal sneg skozi celo poletje. Če je dva dni skupaj deževalo, imeli so letoviščarji tretji dan najkrasnejši pogled na naše novo pobeljene velikane.

— **Neugodno jesensko vreme na Dolenjskem.** Na Dolenjskem, posebno v novomeški okolici, vlada v letošnji jeseni skoro vedno slabo vreme. Bati se je, da ne bi povzročile hladne noči zgodnji jesenski mraz, ki bi zamogel uničiti pozne poljske pridelke ter onemogočiti živinsko pašo po travnikih in pašnikih. Dne 9. t. m. proti večeru je začelo pomale deževati. Ponoči pa je nastal precejšen vihar ter je padal debel gost dež neprenehoma celo noč in tudi čez dan. Krka je znatno narastla. Prebivalci v spodnjih krajih na Dolenjskem so dobili mnogo vode v stanovanja in hleve. Poljski pridelki, kakor ajda itd., ne morejo zoreti radi preobilnega dežja in prehladnega podnebja. Pa tudi vinskih pridelkov ni pričakovati, deloma radi tega ne, ker je v zgodnji letošnji pomladi pozeblo trtje, deloma ap radi tega, ker ne more grozdje zoreti. Tako slabe letine vinorejci na Dolenjskem, posebno v okolici Novo mesta že dolgo niso imeli. — Cene goveje živine padajo ter se bodo še bolj znižale, ker posestniki ne bodo dobili dovolj živinske klaje; odpadla jim je malodane vsa otava, ker jo ne morejo posušiti radi slabega vremena. — Draginja živil je v Novem mestu in okolici neznosna. Goveje meso najslabše vrste se prodaja v Novem mestu po 1 K 60 h kg, čeprav je živina tako poceni. Da bi se pobrigala kaka politična oblast in pregledala malo pri novomeških mesarjih cene, na to ni niti misliti.

— **Umrli** je v Cerknici dne 10. t. m. Miklavž Hočevnar, zadnji Radec-kijev veteran cerkniškega trga. Pod tem vojskovodjem se je udeležil vojske leta 1848 in je služboval kot vojak še tri leta pod cesarjem Ferdinandom.

— **Požar.** Dne 30. avgusta t. l. okoli 1. ure popoldne je na Rovišču (Stari gori) pri Raki izbruhnil požar, ki ga je prva zapazila posestnica Jera Rabzelj, ki je bila pred požarom pri sosedu Fr. Černetu, kjer je napravljala kosilo. Ko se je kmalu po 12. uri vrnila domov ter potem zopet nazaj k Černetovim, je zapazila nekega neznanega moža, ki je stal v bližini njenega poslopja in ki ga ni mogla spoznati. Rabzelj se tudi ni zanj brigala, ker ni pričakovala nesreče — požara. Kmalu nato je začelo goriti njeno (Rabzeljevo) poslopje. Zgor. el ji je hram, pod, svinjak ter razna gospodarska orodja. Škoda znaša okrog 600 K. Drugim sosedom, razun Francetu Černetu nekoliko orodja, ki ga je imel shranjenega pri Rabzeljevih, ni zgorelo ničesar. Kdo je požar zanetil, so dosedaj še ne ve, ali omenjeni neznanec ali kdo drugi.

— **Umrli** je v Hrašah pri Postojni gospa Amalija Kraigher, vdova po pokojnem poslancu Juriju Kraigherju.

— **Tepež.** V nedeljo, dne 8. t. mes., so se sprli železniški delavci na cesti v Šmihelu; Jakob Mestele iz Škofje Loke je zagrabil steklenico od piva in udaril Stanislava Kikelj iz Ljubljane po glavi, da mu je prebil lobanjo. Nezvestnega so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

— **Mlad ropar.** 17letni Jože Hudorovac iz Hrvaške, ki je delal nekaj časa pri železnici, je srečal 25. m. m. popoldne pri Gradcu 16letnega Matija Papič iz Girsč št. 2. Hudorovac je Pa-

piča s Kolom napadel in ga s talstim pretepel, da je ta obležal nezavesten. Potem mu je preiskal žepa in mu vzel 21 kron. Papiča so našli šele drugo jutro popolnoma nezvestnega. Orožništvo Hudorovca zasleduje; ta je majhen, črne polti in črnih dolgih las.

— **Otroka umorila.** Dne 8. septembra je v Gor. Kamenju povila 30 letna Margareta Grimsiž nezakonskega otroka, ga vrgla na tla in mu stopila na glavo, da mu je zdrobila glavico. Otroka je v mraku odnesla 100 korakov od hiše v leščev grm in ga pokrila z listjem.

— **Usoda rodbine Slavjanskij.** Iz Moskve poročajo: Rodbina Dimitrija Agrenjeva Slavjanskega, čegar pevski zbor je svoječasno zbudil tudi na Slovenskem pozornost, je sedaj v zelo žalostnem položaju. Njena edina posest, vila v Mesandri, bo prodana v kratkem na dražbi. Stari Slavjanskij je zaslužil s svojo skupino velike vsote. V domovini je nakupil posestva, med njimi tudi veliko zemljišče in vilo v Mesandri. Poleg tega si je nabavil tudi mnogo kinča in drugih dragocenosti. Ko pa je bil od nekih petersburških vplivnih oseb pozvan na razstavo v Nižnem Novgorodu, da bi tamkaj prirejal koncerte proti visoki vstopnini, njegove prireditve niso uspele, kajti vedno je imel prazno dvorano. Bivanje v Nižnjem Novgorodu je veljalo znatne vsote, in Slavjanskij je bil prisiljen zadolžiti se na svoja posestva. Končno so celo njegovo hišo prodali na dražbi. Slavjanskega je zadela vsled tega kap in je umrl še istega dne. Njegova rodbina je od tedaj zelo ubožno živela, vendar pa je imela vsaj v prezadolženi vili zavetišče. Sedaj bo pa tudi to izgubila. Upniki silijo k prodaji in kmalu bo rodbina Slavjanskij, ki je razpolagala s stotisoči, brez strehe.

Novice s Hrvaškega.

h **Junaki »Jadrana«** obsojeni. Radi nepoštenega delovanja v posmrtni zadruzi »Jadrana« v Zagrebu so bili te dni pred zagrebškim sodiščem obsojeni: Ravnatelj Aleksander Duma po § 203. kaz. zak. na 8 let, Dragutin Lechner na 3 leta, Robert Spiegler na 2 leti in Adolf Krulik na 5 let težke ječe; potem Luka Maras, Lazo Dittmayer in Dragutin Ceraj-Cerić vsak na 3 mesce strogega zapor. Bivši knjigovodja »Jadrana« Fr. Rusan je bil oproščen. Razun tega morajo Duma, Lechner, Spiegler in Krulik plačati skupaj 14.500 K odškodnine. Obsojenci so vložili ničnostno pritožbo in priziv.

h **Zastava hrvaškega pevskega društva »Danice«** v Sisku zgorela. V Sisku je ponoči zgorela v prostorih hrvaškega pevskega društva »Danice« omara z društveno zastavo, ki se je 40 let vila na čast hrvaške pesmi po Hrvaški in Slavoniji. Zgoreli so tudi dragoceni trakovi. Škode je 5000 K.

Ljubljanske novice.

h **Seja kluba ljubljanskih občinskih svetnikov S. L. S.** je danes ob osmih zvečer.

h **Posebni vlak s Kranjskega na dunajski evharistični kongres** se je odpeljal danes ob 8. uri 20 minut iz Ljubljane. V Ljubljani je vstopilo 850 oseb. Železniška uprava je preskrbela jako slabe vozeve.

h **Umrli** je večer v Puntu na otoku Krku posestnik g. Ivan Maračič, star 82 let, oče tukajšnjega vojaškega kurata č. g. Maračiča. Naše iskreno sožalje!

h **Velikanski uspeh poglobitve Gruberjevega prekopa.** Na Barju je voda preplavila bregove in prebivalstvu uničila vse poljske pridelke. Preplavljenje je bilo na mnogih mestih radi tega tako usodepolno, ker so zatvornici v Gruberjevem kanalu in v Ljubljani v Trnovem prepozno odprli, oziroma ju do danes dopoldne niti popolnoma odprli niso. V Gruberjevem prekopu je prenzka škarpa. To je res vzorna skrb za Barjane — ob takih zatvornikar za napravo povodnji na Barju!

h **Požigalec v ljubljanski okolici prijet.** Poroča se nam, da so prijeli požigalca, ki je v pretekli noči povzročil toliko strahu v šentvidski občini, kakor poročamo v dopisu »Štirje požari v eni noči«. Baje je požigalec neki Kramarjev, o katerem pravijo, da ni popolnoma pri zdravni pameti.

h **Ognjegastvo drugod in v Ljubljani.** Celovška prostovoljna požarna bramba je 6. t. m. imela svoj 48. redni občni zbor. Iz poročil le nekaj zanimivosti: Lani je društvo napravilo velik korak naprej; tvrdka Siemens in Halske je izvršila novo električno napravo za naznanjanje ognja in nesreč. Napejlava je stala 15.000 K in obsega nad

20 km žične mreže; urejena je tako, da se more alarmirati na eni ali pa na vseh štirih črtah obenem. Javnih naznanilnic je 10, in vsaka je opremljena z mikrofonom, tako da se more z vsake tudi telefonično poročati o požaru ali nesreči. Naznanjanje ognja s streli z mestnega stolpa je tako odpadlo. — Društvo si je lani nabavilo nov gasilni voz, ki je urejen tako, da deluje s pomočjo ogljikove kisline. Plin pritiska na vodo, s katero je voz napolnjen, in z gašenjem se more pričeti tisti hip, ko voz dojde na mesto nesreče. Naprava se je izvršno obnesla. — Od maja lanskega leta ima društvo osem lastnih konj, ki jih je prevzelo od konjskega tramvaja, ko se je bil opustil. En par konj stoji vedno popolnoma pripravljenih za odhod, ostali trije pari so pa v mestni službi in tako pomagajo k pokritju splošnih upravnih stroškov. Društvo si je lani nabavilo nov rešilni voz, starega pa temeljito popravilo. — Skupni inventar požarne brambe je vreden 70.000 K. — Izmed predlogov omenjamo poveljnikovega (inženir Rihard Stadler pl. Gstirner), ki je navzoče zastopnike mestnega obč. sveta prosil, naj občina za one ognjegasce, ki na tem polju delujejo vsaj 20 let, ustanovi posebno odlikovanje, nakar je predlagal član Janscha, naj se takim ognjegascem — po zgledu Gradca in drugih mest — podeli meščanstvo in jih oprosti tudi takse. — Zelo bi bilo želeli, da bi si lepi razvoj celovške požarne brambe tudi v Ljubljani k srcu vzeli.

h **Kontrolni shodi** se letos v smislu odloka c. kr. domobranskega ministrstva ne bodo vršili.

h **Razprava radi avtomobilne nesreče na Dunajski cesti**, ki bi se imela pred deželnim sodiščem vršiti danes, je bila preložena.

h **Umrli so** v Ljubljani: Terezija Kratnar, natararica, 28 let. — Matija Jamnik, kočar in krojač, 60 let. — Fr. Kovačič, delavčev sin, 6 let.

Telefonska in brzojavna poročila.

EVHARISTIČNI KONGRES.

Visoka odlikovanja.

Dunaj, 11. septembra. Danes dopoldne je cesar obiskal papeževoga legata kardinala van Rossuma in mu podelil veliki križ štefanovega reda z zvezdami. Nadalje je cesar podelil legatove-mu spremstvu: monsignoru Filibaldiju veliki križ Franc Jožefovega reda z zvezdami, baronu Schönberg-Roth-Schönbergu komturski križ Franc Jožefovega reda z zvezdami, knezu Luigi Lancelottiju red železne krone I. razreda in tajniku P. dr. Drehamnu oficirski križ Franc Jožefovega reda.

Današnje prireditve.

Dunaj, 11. septembra. Po sprejemu v nadškofijski palači je kardinal van Rossum obiskal razstavo za cerkveno umetnost, v kateri se je mudil pol ure. Danes popoldne se nadaljuje kongres za krščansko vzgojo. Zvečer se vrši slavnostno zborovanje v rotundi, pri katerem govori po nagovoru papeževoga legata in drugih slavnostni govor deželni glavar kranjski dr. Ivan Šusteršič.

Monštranca.

Dunaj, 11. septembra. Danes si je pustil cesar pokazati monštranco, ki se bo nosila v slavnostnem sprevodu. Monštranca je sijajno delo juvelirja Franca Halderja, vredno 150.000 K. Monarh je izrazil svoje popolno zadovoljstvo nad mojstrsko umetnino, ravno tako nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Hohenberška.

DEŽELNOZBORSKA VOLITEV NA ŠTAJERSKEM.

Gradec, 11. septembra. Iz kurije veleposestva je bil danes izvoljen v deželni zbor baron Moscon.

RENUNCIACIJA AVSTRIJSKE NADVOJVODINJE.

Dunaj, 11. septembra. Danes se je na dvoru izvršila renunciacija nadvojvodinje Frančiške, najstarejše hčere nadvojvodinje Marije Valerije, vnukinje cesarjeve.

BIVŠI POSLANEC VÖKL UMRL.

Dunaj, 11. septembra. V Št. Hipolitu je umrl bivši župan in poslanec Vökl, kateremu je bil zadnja leta omračen um.

VELIKE VOJAŠKE VAJE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 11. septembra. Velike vojaške vaje na Ogrskem so bile danes končane. Prestolonaslednik se je popoldne iz Mako odpeljal na Dunaj.

SMRT PESNIKA VRCHLICKEGA.

Praga, 11. septembra. Danes so otvorili oporoko umrlega pesnika Jaroslava Vrchlickega (s pravim imenom Emil Frida). Premoženje umrlega pe-

snika ni bilo veliko in ga je s svojimi deli vred zapustil svojim otrokom. Pogreb Vrchlickega se bo vršil v soboto iz panteona deželnega muzeja.

OGRSKA OPOZICIJA NADALJUJE BOJ.

Budimpešta, 11. septembra. Izvršilni odbor ogrske opozicije je izjavil, da ne dopusti mirnega zborovanja, dokler se ne sanirajo dogodki v zadnji seji. Odstopiti morata Lukacs in Tisza in izvesti se mora volilna preosnova.

NOVO SRBSKO MINISTRSTVO.

Belgrad, 11. septembra. Kralj Peter je poveril Nikolo Pašiću s sestavo kabineta. Ako se Pašiću sestava posreči, bo to njegovo peto ministrstvo.

ZADNJE OFICIJELNO POROČILO O POLOŽAJU NA BALKANU.

Carigrad, 11. septembra. Včerašnji ministrski svet se je bavil z razmerjem do balkanskih držav. Vojska z Bolgarijo je možna, vendar je vojna stranka v Sofiji izgubila na moči. Mobilizaciji Bolgarije se ne pripisuje posebna važnost, vendar je položaj resen, zlasti ker vlada v severovzhodni Albaniji popolna anarhija.

INFANT JAIME TEŽKO BOLAN.

San Sebastian, 11. septembra. Španski prestolni pretendent, infant Jaime, je nevarno obolel.

RAVNATELJ »BALKANA«, ALBINI, V ZAGREBU ARETOVAN.

Zagreb, 11. septembra. Včera zjutraj je aretoval na državnem kolodvoru detektiv Martinjak ravnatelja posmrtnih zadruga »Balkan«, Albinija. Istodobno so zaplenili v prostorih zadruga zadruga knjige ter bodo oblasti ponovno točno revidirale poslovanje zadruga. Policija za sedaj noče ničesar povedati, kaj je vzrok Albinijeve aretacije, vendar se v poučenih krogih govori, da je sprejela policija anonimno pismo, ki dolži Albinija, da si je prilaštil večjo vsoto denarja, s katero namerava pobegniti v Ameriko. Na podlagi tega pisma ga je policija aretovala.

POPLAVA V ZAGREBU.

Zagreb, 11. septembra. Vsled zadnjega deževja je potok ob Paromlinski in Tramvajski cesti tako narastel, da je veda pridrla v mnoge hiše in napravila prebivalcem mnogo škode, zlasti v spodnjih prostorih poslopij. Tudi Sava je znatno narastla, vendar se ni bati, da bi prestopila strugo.

VELIKANSKI POŽAR.

Peterburg, 11. septembra. Premogovniki in gozdovi okoli mesta Vjatka so začeli goriti. Povsod se razliva ognjeno morje. Vlaki so se peljali skozi švigajoče plamene. Celo postaje okoli mesta so v nevarnosti.

27 LJUDI UTONILO.

Jokohama, 11. septembra. Nek čoln vojne marnarice je zadel ob križarko »Katori« in se potopil. 27 pomorščakov je utonilo.

AVIATIŠKI REKORD.

New York, 11. septembra. Franco-ski aviatik Vedrine je dosegel nov svetovni rekord, ker je preletel daljavo 200 km v 1 uri 10 minutah in 26 sekundah.

Štajerske novice.

h **Nad tisoč oseb** se je peljalo danes, 11. t. m., zjutraj iz Maribora (iz lavantinske škofije) na Dunaj k evharističnemu kongresu. Med njimi blizo 100 duhovnikov.

h **Vsak zaveden Slovenec naj se vpraša:** Kje se nimamo srečk »Slovenske Straže«?

h **Slomškova slavnost.** Kakor je bilo že naznanjeno, se vrši na Pernovem dne 15. septembra t. l. Slomškova slavnost. Savinčani, pridite!

h **Iz Slovenske Bistrice** Ta teden bo prevzela posebna komisija od okrajnega zastopa novo cesto iz Šmartnega na Pohorju v Smreče (2 km) in od tam v Bojtno (1 km). Nova cesta je za lesno trgovino velikega pomena.

h **Na Pohorju**, nedaleč od Sv. Aneha, mislijo postaviti nemški Mariborčani konkurenčno kočo »Marburgerhütte«. V ta namen se je ustanovilo v Mariboru posebno društvo.

h **Prestavljen** je na lastno prošnjo poštni asistent Jakob Mikula iz Št. Vida na Koroškem v Maribor.

h **Avtomobilske nesreče** se vsled ozkih cest v Zgornji Savinjski dolini množijo. Posestniku Ribniku je avtomobil povozil dva vola. Par dni pozneje je povozil 11letnega Antona Sedmaka, ki je precej poškodovan. Zgodilo se je še več drugih nezdod. Prebivalstvo zahteva, da se na teh ozkih cestah prepove avtomobilski promet.

§ **Najdeno mrtvo otroško truplo.** Iz Krapinskih toplic poročajo, da je našel neki mož blizu toplice mrtvo trupelce novorojenega otroka. Orožništvo je došlo, da sta otroka tam pustili dve ženski, ki sta se vozili iz toplice v spremstvu nekega moškega na koleslju z belim konjem. Storiško so prijeli v osebi neke ženske, doma iz St. Lenarta v Slovenskih goricah.

§ **Nalezljive bolezni na štajerskem.** Po zadnjem izkazu deželne zdravstvene oblasti je v Mariboru silno razširjen oslovski kašelj, v Slovenjgradcu in okolici pa se vedno še ponavljajo slučajni driske.

§ **Sneg** je zapadel na Veliki Kapi pri Slovenjgradcu.

§ **Smrtna kosa.** V Mislinji je umrl trgovec Ferdinand Jaklin v 61. letu svoje starosti. — Umrli je v Celju v pokojni poštni nadkontrolor Franc Pavlič, star 63 let. — V Radgoni je umrla žena davčnega uradnika Gala, Angela Gal, rojena Budna, v 33. letu starosti.

§ **Grozilna pisma in požari.** Kakor iznova poročajo iz Ormoža, mora obstojati v sosednji hrvaški vasi tolpa požigalcev. Grozilna pisma se vedno ponavljajo, pa tudi požari se skoraj vsak drugi dan pojavljajo. Prebivalcem sosedne vasi Bratno se v pismih grozi, če bodo pomagali Viničanom, bo gorela njihova vas. Orožništvo in pazniki pridno zasledujejo požigalce, vendar pa jih dosedaj še niso našli. Ljudstvo je zelo razburjeno.

§ **Aretacije.** Zaprli so v Trbovljah delavca Antona Cvetko zaradi nasilja in nevarne grožnje. — V Mariboru so zaprli dekle Rožo Zdošek, doma iz Ponikve, ker je svoji gospodinjki pokradla različnih stvari.

§ **Nevarni vlomilci.** Iz Sevnice se poroča, da krade na štajerski meji neka brčkone hrvaška tolpa vlomilcev. Ti tatovi so pri Sv. Križu vlomili pri trgovcu Kodriču in pokradli 2000 kron denarja. Nadalje so ukradli mnogo obleke in drugega blaga v skupni vrednosti 3500 kron. Tudi pri raznih posestnikih so pokradli mnogo obleke in drugih reči. V Šutni so vlomili pri trgovcu Ruper in ukradli vse, kar jim je prišlo pod roke. Istotako so vlomili pri posestniku Jurkoviču. Ta pa jih je zadržal. Tatovi so zbežali, prej pa so dvakrat ustrelili na Jurkoviča, a ga vendar niso zadeli. Upati je, da orožniki tatinsko tolpo kmalu izsledijo.

§ **Desetmesečni tečaj za mladeniče** se prične na slovenski kmetijski šoli v St. Juriju ob južni železnici dne 11. novembra t. l. in se konča koncem avgusta 1913. Sprejme se 28 učencev.

§ **Do smrti so ga pretepli.** 3. avgusta je pilo v gostilni Frančiške Rovšnik v Ljubiji pri Mozirju več fantov. Proti polnoči je med Pavlom Muzgom in Blažom Merzlakom zaradi neke malenkosti nastal prepir. Merzlak je naenkrat zagrabil pivov vrček in z njim udaril Muzga po obrazu. V pretep so se vmešali tudi drugi fantje in Merzlaka vrgli iz gostilne. Zunaj so ga hudo pretepli. Šele gostilničar ga je rešil iz rok surcvežev in ga spravil v hlev. Nato pa so vdrli še v hlev in Merzlaka s palicami tako tepli, da je kmalu nato umrl. Te dni se je pred celjskim okrožnim sodiščem vršila obravnava proti pretepačem. Bili so obsojeni: Mihael Irman na 4 mesece, Marko Kočvar na 6 mesecev, Avgust Kočvar na 3 mesece, Jan. Bizjak na 3 mes., M. Drogenik na 6 m., Marko Drogenik na 3 mes. in Martin Kočar na 18 mesecev težke ječe. Jakob Klančnik je bil po § 532. kaz. zak. obsojen na 1 mesec ječe, medtem ko so bili Ignacij Zuper, Franc Kolenc in Janez Zlatar oproščeni.

§ **Izgnalo** je celjsko okrajno glavarstvo nekega Beckenstätterja iz rajha in nekega Antona Šinkovca zaradi nedovoljenega nabiranja delavcev za nemške rudnike iz celjskega političnega okraja.

§ **Vlom.** V Gradcu so vlomili te dni tatovi v vilo Hönel v Schubertstrasse ter odnesli iz jedilnice v pritličju srebrnine za 3000 kron. Domači so spali v prvem nadstropju in niso ničesar slišali.

§ **Zaplenili** so po različnih restavrantih v Gradcu računske listke, služeče za reklamo Rožarski Slatini, ker so bili okrašeni s cesarjevo podobo.

§ **Odkriti grobovi.** Iz Lipnice poročajo, da je odkril gmundenski profesor Wimmer na Golem vrhu (»Gollkogel« se imenuje nekdo) sredi lipniškega polja veliko število vojaških in ženskih grobov še iz časov, kar je tam stalo rimsko mesto Flavia Solvia. V grobovih je našel mnogo okraskov in orožja. Profesor Wimmer namerava prihodnje leto izkopavanje nadaljevati.

§ **Požari.** Iz Slovenske Bistrice: V bližnjih Pokošah je zadnjih osem dni kar štirikrat gorelo, in sicer pri po-

sestnikih Slambergerju in Prahu in pri posestnicah Planinšek in Pišorn. Ali se klati okrog kak požigalec ali pa špekulira kdo na zavarovalnico in spravljaja nedolžne ljudi v nesrečo. — Nekaj dni prej je ravno v tem kraju gorelo pri posestniku Jakobu Zdošku, Janezu Čuješu in Francu Kogeci. Pri Zdošku je gorelo ob 3. uri popoldne, zvečer ob 6. uri pa je že začelo goreti pri Čuješu. Zgorela so gospodarska poslopja s hišami, mnogo orodja ter drugih reči. Škoda je zelo velika. Ogenj je pri vseh, kakor se sumi, zanetila zlobna roka.

§ **Surovinl.** Iz Brežic poročajo: Te dni je šel živinski trgovec Karol Štritof, doma iz Zaboka na Hrvaškem, z neko Marijo Ostrelj iz Brežic proti Zverinjaku domov. Ko sta bila že blizu Zverinjaka, sta ju od zadaj napadla dva fanti, ki sta imela črno namazane obraze. Štritof je pogumno zbežal ter pustil Ostreljevo samo napadalce. Ta dva sta jo z latami tako dolgo bila po glavi, da se je nezavestna zgrudila. Strla sta ji lobanjo ter so jo morali težko ranjeno spraviti v bolnišnico. Napadalec sta zbežala v temno noč.

§ **Orožje ni za otroke!** Iz Maribora: 17letni Aleksander Faletič je stal te dni v Mariboru s čevljarskim učencem Rudolfom Kodričem pred domačo hišo. V roki je imel pištolo. Mislil je, da ni nabita in jo je sprožil. Pištola pa je bila nabita in naboj je šel učencu Kodriču v prsa. Dobil je težko rano in so ga morali z rešilnim vozom spraviti v bolnišnico.

§ **Aretacija nevarnega tatu.** Zadnje čase je po Mariboru nek uzmovič kradel vse, kar mu je prišlo pod roko. Najraje je imel ure, denar in enake reči. Kot tatu so izsledili nekega Kusa, doma iz Polancev pri Ptuj, kateri je šel pred kratkim presedel triletno ječo zaradi tatvin. Nepopoljšljivca so zopet izročili sodišču.

Primorske vesti.

p **Cela družina zaprta radi razžaljenja Veličanstva.** V Gorici so v ponedeljek dopoldne aretirali družino, obstoječo iz očeta, matere in petih otrok v starosti od 14. do 24. leta. Obdolženi so, da so peli protiavrstijske pesmi, učili peti tudi druge in da so govorili reči, ki tvorijo zločin razžaljenja Veličanstva. Družina se piše Stradolini in je doma iz Italije. Oče Nikolaj, star 55 let, je čevljar. — Res, predrzni so ti laški regnikoli na avstrijskih tleh. Družina je stanovala v delavskih hišah »Banke cooperative«. Te hiše uživajo, ker so namenjene delavcem, velike davčne olajšave. V njih pa izključno prebivajo Lahi, med katerimi so bili tudi Stradolini. Hiše društva »Svoj dom«, v katerih bivajo poštenci in Avstriji zvesti Slovenci, nimajo nobene davčne olajšave, ker laški magistrat tem hišam noče dati stavbenega dovoljenja, akoravno ljudje že leta prebivajo v njih. Pri nas v Avstriji je res čudno. Laški regnikoli, ki žali cesarja, prebiva v hišah davka prostih, Slovenec, zvest državi, mora plačati.

zdravnika bolnišnice v Slivnu.
Gospod J. Serravallo,

Trst.

Čast mi je Vam naznaniti, da sem tekom 14 let preizkuševal v svoji privatni praksi in v bolnišnicah različne izdelke kinove skorje v raznih oblikah. Dober okus, čistilen in okrepujoč vpliv, ki sem ga imel priliko konstatirati v bolnišnici prve vrste v Slivnu, Serravallovega Kina vina z železom, vse to mi potrjuje njegovo nadvladje nad vsemi krepilnimi pomočki. Dosegel sem najboljši uspehi pri konvalescentih po nalezljivih boleznih, pri malokrvni šibkosti izhajajoči od malarije, pri želodčnih boleznih, povzročenih po prenapornem delu v vročih poletnih dnevih, pri oslabljenju vsled starosti, pri dispeptičnih deklicah in malokrvnih ženskah.

Slivno, 22. oktobra 1908.

Dr. Kambosoff.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojasnila v 24 urah
10	9. zveč.	734,7	8,0	sl. vzh.	dež	
11	7. zjut.	733,8	5,8	sl. szah.	"	29,6
	2. pop.	735,1	7,5	"	oblačno	

Srednja večerajšnja temp. 9,0°, norm. 15,6°.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le šteeke-
puder Hilja mellea mila Bergmanna & Co., Tešin ob Labi.
Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 441

2894

Katoliška tiskarna v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen vestni služabnik, gospod

Jožef Ravnahrib

dne 10. t. m. opoldan po kratki mučni bolezni zaspal v Gospodu.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob 6. uri popoldne na viško pokopališče.

Pokoj njegovi duši!

V Ljubljani, 11. septembra 1912.

Na hrano in stanovanje deklici

pod strogim nadzor-
stvom se sprejme 1 ali 2

Ponudbe sprejema pod
št. 2821 uprava lista.

Gospodična z nekoliko prakse in s trgovsko
naobrazbo išče primerne službe kot 2843

kontoristinja

Cenjene ponudbe na upravo lista pod šifro
„K. M.“

Odda se takoj dobro vpeljana

SEDLARSKA OBRT

Kje, pove upravništvo Slovenca pod
št. 2644. (Znamka!) 2644

Dve hiši

v Ljubljani

naprodaj. Zidava v vilinem slogu, enonadstropne,
tikstoječe, z velikimi vrtovi, lega krasna, pro-
sta. Pripravi vrt za veliko vinsko ali za me-
šano, trgovino, kakor tudi za drugo podjetje.
Cena primerna, plačilni obroki zelo ugodni. Hiši
sta tudi posamezno na prodaj. Pojasnila v u-
pravništvu tega lista pod štev. 2768 2768

Globoko potrjim srcem javljam vsem p. n. duhovnim so-
bratom, prijateljem in znancem, da je po vsemodrem sklepu
Vsemogočnega zapustil to solzno dolino moj iskreno ljub-
ljeni oče, gospod

Ivan Maračič

posestnik v Puntu v Istri

ki je danes v visoki starosti 92 let, previden s sv. zakramenti
za umirajoče mirno zaspal v Gospodu.

Preblagega rajnika priporočamo v pobožno molitev in
prijazen spomin.

Punat-Ljubljana, dne 10. septembra 1912.

2886

Iv. Maračič,
c. kr. voj. kurat.

Razglas.

V četrtek, dne 12. septembra 1912 ob 3. uri popoldne
prodala se bode potom javne dražbe v cukrarni (Ambrožev trg 3) nahajajoča se **slama.**

Kupci se vabijo.

Mestni magistrat v Ljubljani

2887

dne 11. septembra 1912.

Harmonij oddajam tudi na obroke, in se izposojujejo
za malo odškodnino. Zahtevajte cenik.

IVAN KACIN

prva slovenska izdelovalnica

== harmonijev ==

po ameriškem zistemu.

Novi Vodmat-Ljubljana

Izdelujejo se vsake vrste harmoniji za cerkve,
sole, pevška društva itd. Sprejemajo se po-
pravila starih harmonijev. Na zahtevo se
dobi tudi vsi posamezni deli. Harmonij se
dobi že za 120 K. — Priznalna pisma so
na razpolago. — Izdelane harmonije imam
vedno v zalogi. 2891

Ravnoram se sprejme tudi **učenec.** Naročila spre-
jema tudi

Jos. Baraga, Ljubljana, Stari trg 9, II. n.

Globoko potrji javljam vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem pre-
tužno vest, da je naša iskreno ljub-
ljena mati, stara mati, sestra in tašča,
gospa 2281

Antonija Kraigher

danes dne 9. septembra opolnoči pre-
videna s sv. zakramenti v 63. letu svoje
starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ranjke bode v
četrtek dne 12. septembra ob 9. uri
zjutraj iz hiše žalosti na pokopališče
v Hrenovce.

Preblago ranjko priporočamo v
blag spomin in molitev.

HRAŠČE pri Postojni, 9. sept. 1912.

Peter in Zore, sinova. — Ivana
Kulnik, sestra. — Antonija Horvat,
Franciška Smerdelj, Marija Di-
trich, Josipina Zakotnik, hčere. —
Rudolf Horvat, Anton Smerdelj,
Ludovik Ditrich in Albin Zakotnik,
zetje. — Vsi vnuki in vnukinje.

Zahvala.

2890

Za vse dokaze odkritosrčnega
sočutja med dolgo boleznijo in ob
smrti naše nepozabne soproge ozi-
roma matere, gospe

Karoline Kandare

kakor tudi za poklonjene krasne
vence se najtopleje zahvalujemo. —
Dalje tudi vsem onim, ki so spre-
mili blago pokojnico k večnemu po-
čitku, posebno še sl. ravnateljstvu
ljublanske kreditne banke in c. kr.
finance.

Žalujejoči ostali.

Sprejmeta se

dva dijaka

ali dve dijalknji z vso preskrbo pod
zelo ugodnimi pogoji. Več se izve: Du-
najska cesta 47 v pritličju. 2856

Zajamčeno pristno
Slivovko
Hruševce
Brinjevec
Tropinovec
Vinsko žganje
 iz lastne žganjarne se dobe v množinah od 25 litrov naprej pri veleznajarni sadja 959 (52)
M. Rosner & Co.,
 Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Mladenič, trezen in pošten, išče službe - v kakem župnišču ali na kaki drugi kmetiji kot hlapec. - Vajen je krmiti govejo živino. Nastop takoj. Ponudbe sprejema uprava Slovencev pod št. 2831.

Finis ŠPIRIT
 iz žita, najboljše kakovost za žganje priporoča v množinah od 60 litrov naprej po prav nizki tovarniški ceni **M. Rosner & Co., Ljubljana,** poleg pivovarne Union.

Sluga za modno trgovino
 strogo zanesljiv, pošten, z dobrimi spričevali, več slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj. - Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 2876. (Znamka!)

Trgovski pomočnik ali prodajalka, 2873
 izvežban v vseh strokah trgovine mešanega blaga, se sprejme takoj v trgovini **Lud. Smole, Sevnica ob Savi.**

Splošna priljubljenost 1252 I.
 preizkušena : Franckovega : kavinega pridatka s kavinim mlinčkom pripisati je njegovi nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.
Tovarna v Zagrebu.

Drva
 mehka in trda (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga **SCAGNETTI** za državnim kolodvorom. 1842

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kozm. zobo-
čistil sred-
stvo
Seydlin
 Izdelovatelj **O. Seydl**
 Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

P. n. gg. sodavičarjem
 priporoča svoje prvovrstne

sadne aromate in izvlečke
 — brez dodatkov kemičnih ali sintetičnih primesi — za izdelovanje izbornih šumečih limonad, kakor: **Peneči jagodovec, Jabolčni biser, kristalna citronada, malinova** itd.
 Pri naročilih najtinejše kakovosti naj se navede varstvena znamka „Zlatocvet“.
 Z odličnim spoštovanjem

Potnik Srečko,
 destilacija rastlinskih in sadnih arom ter ekstraktov itd. 2360 1
 Ljubljana, Slomškova ulica št. 27.

Cirkvenica Vila Antonija
 blizu morja. Letna in zimska sezona. Kopanje v morju do konec oktobra. Srednja zimska temperatura 9-30 C za 1 1/2 višja kot v Opatiji. Posebno priporočljivo za živčne, pljučne, ženske bolezni, skrofulozo, itd. Sobe od 2 K dalje. Vila je v domačih rokah. Pojasnila se dobe v **Vili Antoniji.** 2445

Krojaškega pomočnika
 za boljše dela sprejme takoj **Fr. Merkel** krojač v **Ajdovščini.** 2868

Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški 2880
 strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu
Kongresni trg 15 zopet ordinira.

Razglas.
 Glede na nadomestno volitev dveh deželnozborskih poslancev iz volilnega razreda mest in trgov v volilnem okraju mesta ljubljanskega namesto bivših poslancev Jožefa Reiserja in Adolfa Ribnikarja, ki se ima vršiti dne 24. septembra, eventualna ožja volitev pa dne 2. oktobra t. l., v Ljubljani, se v smislu zakona z dne 20. junija 1910, št. 21. dež. zak. nastopno naznanja:
 Vsak volilni upravičenec, ki ima v Ljubljani svoje redno stanovišče, je dolžan, ob volitvi deželnega poslanca priti določeni volilni dan v času, predpisanem za glasovanje, k volilni komisiji in oddati svojo glasovnico (volilna dolžnost).
 Vsak volilni upravičenec, ki se mu je dostavila izkaznica, pa se brez opravičenega razloga odtegne svoji volilni dolžnosti, se kaznuje z globo od 1 do 50 kron, ako se ni najdalje v neprestopnem roku osmih dni po volilnem dnevu pri mestnem magistratu ljubljanskem ustno ali pisмено opravičil, zakaj ni vršil svoje volilne pravice in ni, ako to treba, predložil dokazil ali se sicer verodostojno izkazal, da je imel za neudeležbo zadosten zakonit opravičevalni razlog.
 Razlogi, kateri volilca, ki se volitve ne udeleži, opravičujejo, so zlasti:
 1. ako volilec vsled bolezni ali slabotnosti ne more priti na volišče;
 2. ako volilca zadrže uradne ali sicer neodložne stanovske dolžnosti;
 3. ako je volilec na potovanju izven kranjske dežele;
 4. ako volilca zadrži bolezen v rodbini ali druge neodložne rodbinske zadeve;
 5. ako volilca zadrže prometne ovire ali druge nepremagljive okolščine;
 Pravico kaznovanja ima mestni magistrat ljubljanski.

Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 10. septembra 1912.
 2882
 Župan:
Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Najcenejši nakup! Najcenejši nakup!
Trgovina z železnino
ŠTEFAN NAGY, Ljubljana
 Vodnikov trg št. 5, blizu stolne cerkve
 priporoča za sezono svojo veliko zalogo železa, železnega blaga, okovov, cementa in štukaturnega biča, strešnega papirja s karbolinjem, dalje kompletnih štedilnikov, kakor tudi oprave za vrtove ter omarice za led. Kuhinjska oprava, železne postelje, umivalniki, keglji in krogle za kegljanje, žima in morska trava, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po 1650 najnižjih cenah.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
Vpisovanje v glasbeno šolo

se vrši: 14., 15., 16., 17. in 18. septembra vsak dan od 9. do 12. ure dop. in od 3. do 5. ure pop., (izvzemši v nedeljo popoldne) v pisarni „Glasbene Matice“, **Vegova ulica št. 5.**
 Gojencem šole se podaja glasbena izobrazba v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine; v violi, violončelu, kontrabasu, flaoti, oboi, klarinetu, fagotu, trobenti, rogu, pozavni do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru; v solopetju od začetka do koncertne in operne višine in v znanstveno-teoretičnih vedah, t. j. v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in eventuelno v kompoziciji in glasbeni zgodovini izobrazba za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevodstvo, kapelnštvo itd.
 Zavod stoji pod administrativnim vodstvom g. šolskega ravnatelja **Frana Gerbiča** in pod artističnim vodstvom koncertnega vodje g. **Mateja Hubada**. Na zavodu poučuje 15 glasbenih učiteljev večakov, ki so umetniki absolvirani konservatoristi, oziroma absolventi c. kr. akademije za glasbo in upodablajočo umetnost, državno izprašani učitelji ter drugi glasbeniki.
 Klavir poučujejo: **Chlumecka, Gerbič, Noll, Pavčič, Praprotnik, Trost, Vedral, Gosli, Pospisil, Vedral** in kak glasbenik „Slov. Filharmonije“. Solopetje: **Gerbič, Hubad, dr. Kozina**. Glasbeno teorijo: **Marolt, Pavčič, Petje, Hrastova, Hubad, Marolt**. Harmonijo in kontrapunkt: **Hubad**. Glasbeno zgodovino: **Herzog**. Orkestralne instrumente razni glasbeniki.
 V učiteljski zbor letos nanovo vstopijo: g. **Anton Trost**, absolvent c. kr. akademije za glasbo in upodablajočo umetnost na Dunaju, za klavir; absolvent praškega konservatorija g. **Ferdo Herzog** za glasbeno znanstvene predmete, in državno izprašana učitelja gđ. **Ivanka Hrastova** in g. dr. **Pavel Kozina** ter po potrebi kak glasbenik „Slov. Filharmonije“.
 S 1. oktobrom tega leta se na zavodu upelje brezplačen pouk petja za ljudsko-šolsko mladino razdeljen v oddelke za deklice in dečke, ki bo trajal do aprila.
 Natančnejši podatki so razvidni iz lepakov
Odbor „Glasbene Matice“
 2855

Resna ženitna ponudba!
 Za tridesetletnega veleposestnika in industrijalca v lepem kraju v provinci v neposredni bližini mesta s 30.000 K letnega dohodka išče se 20-30 letna nevesta, gospica ali vdova brez otrok, prijetne zunanosti, pridna gospodinja iz dobre trgovske hiše s primernim premoženjem. — Posredovalci po poklicu izključeni. **Direktna ponudbe (če le mogoče s sliko, katera se takoj vrne,) do 15. sept. pod šifro „Jesen 1912.“ na upravnistično listo „Slovenec“.** Stroga tajnost pod častno besedo zajamčena. — Na dopise, ki dojdejo anonimni se ne ozira. 2807 (5)

V lepo zračno stanovanje pri samostojni gospe se sprejmejo 2883
učenke
 Metelkova ulica številka 5, pritličje.
DIJAKI
 se sprejmejo na hrano ali tudi samo stanovanje. Sobe s posebnimi vhodi. **Strellška ulica št. 29.** 2885

Izbubila se je temnorjava do 4 mesece stara
lovska psica ki sliči na ime **DORA** (Dorica)
 Komur se zateče, se prosi, naj se proti nagradi vrne lastniku gosp. **Peter Škafarju,** Rimska cesta št. 11, Ljubljana. 2886

Dobra služba organista in cerkvenika na slovenski meji na Koroškem. — Samci, cecilijanci prednost. Nastop takoj. Več pove iz prijaznosti **Iv. Milavec,** orglar v Ljubljani. 2884

Lesotržei pozor!!
400 smrek
 skupnostoječih prodam, ki so jako lepe in visoke. Več se izve pri upravnistvu Slovencev pod št. 2889.

„Andropogon“
 je na boljše. vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi, izkušena in znanstveno neoporečna tekočina, ki z brani izpadanje las in odstrani prahanje. — Zaprklino je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo nove zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele
 Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g.
Vaso Petričiča nasl.
 v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg: U. pl. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, lekarna pri zlatem jellenu in Ant. Adamič v Kranju, lekarna „pri angelju“ v Novem mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi.

Od dobrega najboljše!

Singer Ko. del. družba za šiv. stroje
LJUBLJANA
 Sv. Petra cesta 4.
KRANJ **KOČEVJE**
 Glavni trg št. 79. Glavni trg št. 53.
NOVOMESTO
 Vel. trg št. 88.
 1197

Učenka
 ki bi imela veselje do šivanja, se sprejme takoj. — Kje pove uprava Slovencev pod št. 2822.

Staubene
parcele
 na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene
na prodaj.
 Več se izve pri lastniku **JOS. TRIBUC,** na Glincah 37. 2127